

[Industri- og samordningsministeren]

som hidtil har opnået tilskud – indebærer, at momssatsen på anden omsætning må forhøjes med ca. 5 procentenheder for at finansiere det umiddelbare provenutab af momsnedsettelsen på 12 mia. kr. Hvis momsnedsettelsen udstrækkes til reparation og vedligeholdelse af boliger, bliver det umiddelbare provenutab 14,5 mia. kr., hvorved der alt i alt er behov for at øge momssatsen på anden omsætning til mere end 30 pct. for at skaffe finansiering. Provenutabet er skønnet summarisk ud fra størrelsen af det private serviceforbrug. I nedenstående modelberegninger er det forudsat, at momsbelastningen af reparation og vedligeholdelse af boliger opretholdes.

En momsreduktion til 5 pct. på det hidtil momsbelagte private serviceforbrug (ekskl. reparation og vedligeholdelse af boliger) vil ved uændrede løn- og avanceandele medføre et prisfald på 16 pct. på de i dag momsbelagte dele af serviceforbruget svarende til et gennemsnitligt prisfald på 10 pct. for det samlede private serviceforbrug.

2. De modelberegnedede virkninger af en nedsættelse af momssatsen på privat forbrug af serviceydelser (ekskl. reparation og vedligeholdelse af boliger) fra 25 til 5 pct.

En fuldt finansieret nedsættelse af momssatsen på det private serviceforbrug til 5 pct. vil medføre en efterspørgselsdrejning væk fra varer over mod service (substitutionseffekt). Denne drejning vil være fremkaldt af en ændring i prisforholdet mellem serviceforbrug og andet forbrug. En del af den højere efterspørgsel efter service vil blive modsvaret af et lavere vareforbrug, en anden del af en lavere efterspørgsel efter sort arbejde.

På kort og mellemfristet sigt vil drejningen af efterspørgslen medvirke til at øge beskæftigelsen, fordi beskæftigelsesindholdet i privat serviceforbrug er højere end i andet privat forbrug, jf. bilagstabel A.2. Beskæftigelsesindholdet – eller rettere indholdet af danske arbejdstimer – er højere i privat serviceforbrug end i vareforbrug på grund af et mindre importindhold og en mindre punktafgiftsbelastning.

Beskæftigelseseffekten vil toppe omkring 10.000 personer efter 5-6 år, hvis der foretages en fuld finansiering af det umiddelbare provenutab. Faldet i ledigheden vil være lidt mindre. Hvis finansieringen af momsnedsettelsen alternativt foretages således, at de offentlige fi-

nanser er uændrede i hvert af årene efter momsnedsettelsen, når merbeskæftigelsen midlertidigt op på ca. 20.000 personer. Årsagen til, at beskæftigelsesvirkningen er større under disse omstændigheder, er, at der ved finansiering af provenutabet fremkommer en vis midlertidig forbedring af de offentlige finanser som følge af dagpengebesparelser, og at dette ved uændrede offentlige finanser neutraliseres gennem en lidt svagere momsforhøjelse på øvrig omsætning. Det svarer til, at den midlertidige konjunkturgevinst ikke indkasseres på de offentlige finanser.

På længere sigt er effekten på beskæftigelsen beskeden. For det første er den langsigtede beskæftigelsesvirkning af at erstatte vareforbrug med serviceforbrug begrænset, selv om produktionen af varer typisk er mere kapitalintensiv end produktionen af serviceydelser. På længere sigt skal også kapitalapparatet fornyes, og det øger beskæftigelsesindholdet i vareforbruget¹⁾.

For det andet vil reduktionen af ledigheden øge inflationen, hvilket forringer konkurrenceevnen og forøger renten. Denne langsigtede virkning på beskæftigelsen vil kun blive afdæmpet, hvis der antages gunstige virkninger på arbejdsmarkedets struktur, jf. nedenfor.

Beskæftigelsesvirkningen pr. finansieret momspoint svarer i modelberegningen, hvor der ikke er antaget særlige strukturvirkninger på arbejdsmarkedet, til godt 500 beskæftigede efter 5-6 år og 430 beskæftigede efter 15 år²⁾. På det helt lange sigt er effekten tæt ved nul. Førsteårsvirkningen er tilnærmelsesvis nul (10 personer) pr. finansieret momspoint. Indregning af forskellige særlige strukturvirkninger påvirker beskæftigelseseffekterne, men størrelsen og fortegnet af disse virkninger er diskutabile, jf. senere.

De positive mellemfristede beskæftigelsesvirkninger af efterspørgselsdrejningen beror som angivet på, at import fortrænges. En del af denne virkning vil blive ophævet, hvis en væsentlig del af Danmarks samhandelslande gennemførte tilsvarende ændringer af momssystemet.

¹⁾ Disse effekter er indeholdt i modelberegningen, men vil ikke være indeholdt i et regnestykke alene baseret på vare- og serviceforbrugets beskæftigelsesindhold opgjøret ud fra de statiske input-output-opgørelser, som tabellerne i bilag A bygger på.

²⁾ Det bemærkes, at tempoet, hvormed de nævnte effekter indtræder, er usikkert.